

Předstajenje knihi w 4. lětniku

Wuknjenski wobłuk čitanje wopřija wuwice čitanskeje kompetency a měri so na literarne teksty. Při wuzwolenju čitanskich tekstow měli so zajimy a nachilenja šulerjow kaž tež mnohostronskosć serbskeho pismowstwa wobkedźbować. W 3. a 4. lětniku maja diferencowane tekstowe poskitki wosebje k powyščenju wěstosće a běžnosće čitanja přinošować. Šulerjo zeznaja dalše metody za zmysl zrozumjace čitanje. Tak namakaja a předžěłaja wšelake informacije a wotmołweja na prašenja k zrozumjenju teksta. Po wopyće šulskeje biblioteki a knihownje, zhotowjenju kartajow k svojim najlubšim kniham a awtorskim čitanju předžěłaja a předstaja šulerjo sami džěćacu knihu. W 4. lětniku rozsudźichmy so za Jurja Brězanowu knižku „Rifko“. Šulerjo připołoža sej čitanski dženik a zaběraja so z wosobinu, ze serbskim spisowacelom Jurjom Brězanom. Džěći wobdžěłaja knihu samostatnje. Wotmołwy a wuslědki zapisaja so do přez wučerku spřihotowaneho materiala.

Na kóncu spytach šulerski wukon hódnoćić:

- pisomne nadawki po dypkach,
- po wobsahu zasopodateho wotrězka,
- po rěčnym stawje při zasopowědanju.

Z tutych třoch džělnych znamkow zestajetej so cyłkowna znamka a krótki pisomny posudk. Derje hodži so zwjazać tuta problematika z pućowanjom k ródnemu domej Jurja Brězana do Worklec a z wobhladanjom jeho domu w Hornim Hajnku. Jeli wobsteji zajim za tutón material, poskićam dypkowu tabulku k jednotliwym stronam kaž tež hižo spřihotowane wotmołwy k wobsahej.

mjeno _____ rjadownja _____

Předstajenje knihi

titul: _____

awtor: _____

ilustrator: _____

nakładnistwo: _____

kapitle: _____

strony: _____

wosoby a zwěrjata: _____

Mój čitanski dženik

- Čitaj knihu w běhu štyrjoch tydženjow do _____ .
- Rozrjaduj sej čas derje.
- Wobdžětaj wšitke nadawki swědomiče a přewidnje.

1. tydzeń str. 5–10 a str.10–18
2. tydzeń str. 18–26 a str. 26–34
3. tydzeń str. 34–40 a str. 41–49
4. tydzeń str. 49–60, str. 60–69 a str. 70–80

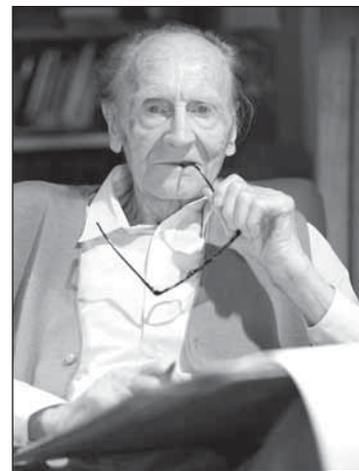
Kóždy pjatk přinjesemy čitanski dženik sobu do šule a wobhladamy sej džěłowe wuslědki zańdženého tydženja. Wot strony _____ do strony _____ chcú sobušulerjam zasopowědać.

Serbski spisowaćel Jurij Brězan

„Džěći, z wočinjenymaj woćomaj a wušomaj dyrbiće po přirodže chodźić!“, takle namołwješe Jurij Brězan kóždy raz džěći, hdyž jeho wopytachu.

Štó bě Jurij Brězan?

- serbski spisowaćel, kotryž swoju domiznu lubowaše
- narodži so 9. junija 1916 we Worklecach
- napisa přez 50 knihow, z toho wjele džěćacych knihow
- jeho knihi so do 25 rěćow přeložichu
- rady pisaše tež do džěćaceho časopisa „Płomjo“
- zemřě 12. měrca 2006 w Kamjencu

Zasadź do teksta slědowace słowa w prawej formje!

nan • Hórčanska skała • skałar • zwěrjata • kwětki • ludźi • přiroda • sotry • bajki

Jako hólčec je _____ husto wobjed do _____ nosył.

Jeho nan běše _____. Po puću je _____, _____,

_____ a cyłu _____ wobkedźbował. Swojim młódšim

_____ je husto samo wumyslne _____ powědał.

Tute knihi wot Jurja Brězana mamy w šuli:

strona 5–10

1. Štů bě Maks? Nakřižuj!

nukl kocor dakl žurk

2. Čehodla rěka Maks nadobo Rifko?

3. Što su wowsne tružki? Pohladaj do słownika!

4. Kak pokaza so Rifkowy stysk? Zaramikuj pječ wurazow!

hikotać so smjeć hwizdać wołać himrować šćerćeć
 šćowkać winćeć bječkać

5. Kak chłosta Rifko tych nowych ludži?

strona 10–18

1. Što je tchór? Pohladaj do słownika!

2. Što čini Rifko wšitko w zahrodže? Wupisaj činitosće!

3. Hdy wołaja na Rifka „fuj“?

4. Namakaj 5 adjektivow! Jedyn adjektiv stopnuj!

5. Zasadź falowace samozwuki!

ć__śl__ć šć__wk__ć hrj__b__ć ł__k__ć

6. Zwjazaj sady prawje!

Sym hižo sydomasydomdžesat	zahrody a łakaše.
Kóčka sedžeše wosrjedź našeje	zo mi skoro packi wotlečachu.
Ćerjach za kóčku,	myšacych džěrow wučušlił.

7. Štó bě kołowokoło z jehličkami natykany smjerdžak?

strona 18–26

1. Na wopyt přijědu dźěci – swójba. Štó słuša do swójby?

2. Kak powita Rifko holčku a małego hólca?

3. Kak rěkataj „wón“ a „wona“ prawje?

4. Wopisaj Rifkowy pask!

5. Čehodla je Rifko dołhi pas do zahrody ćisnył?

6. W kotrej časowej formje steji sada?
Napisaj sadu w preteritumje, perfekće a futurje!

Skubam Ambroža za cholowy.

strona 26–34

1. Wudospoń tekst!

R_n_ j_ J_n_ m_j p_s p_t_ł_. J_ s_m l_ż_ł a č_n_ł, j_k_
b_ch sp_ł. W_š_ p_k s_m n_st_j_ł a z c_l m_ł_m w_čk_m j_j
př_hl_d_w_ł.

2. Namakaj wodorunje a padorunje dohromady džewjeć słowow a napisaj je!

O	E	R	U	B	N
P	A	S	O	A	Ó
A	M	B	R	O	Ž
C	K	L	I	B	T
K	E	I	F	U	J
I	R	D	K	O	L
B	K	O	O	A	K

3. Kak zadđerža so Rifko w zahrodže, jako dyrbješe pas pytać?

4. Što je jałorc? Pohladaj do słownika!

5. Čehodla Jana wulki měch swarow na Rifka wusypa?

strona 34–40

1. Štó ma 8. awgusta narodniny?

2. Što načini Rifko Pětrej?

3. Podšmórń prawe wotmołwy!

Wčera a džensa je Pětr hišće ...

... jabłuka šćipał.

... konja lěkował.

... do města jěł.

... sornika třělił.

... lisćo hrabał.

... hriby pytał.

... tři psy lěkował.

... pječ kóčkow lěkował.

... běrny zběrał.

4. Napisaj wšitke werby nadawka 3 w infinitiwje!

5. Zwjazaj słowne skupiny a napisaj sadže!

Bórze směm

Rifko

z Pětrom

chce wjace

na hońtwu hić.

wo hońtwje słyšeć.

6. Što chćetaj Pětr a Rifko zhromadnje na hońtwje honić?

7. Hdy smě Rifko přěni raz z Pětrom sobu na hońtwu?

strona 41–49

1. Přešmórní wšitke słowa Mikławš, kotrež njejsu prawje pisane!

Mikławš	Měkławš	Mirkławš
Mikławš	Mikławš	Nikławš
Mikwałš	Mitławš	Mikławš
Mikławć	Mikławš	Mikłwaš

2. Što džiješe so Rifkej wo susodźic džědže?

3. Rjaduj słowa alfabetisce!

džěd • Ambrož • Jana • Rifko • wnučki • jěžik • dakl • tchór • chójnička • šmrěk • hałuza • zahroda

4. Što je Ambrož domoj přinjesł?

Što wlečeše Rifko do kuchnje?

Što wotwodžěła Rifko w zahrodže?

5. Čehodla bě Rifko zrudny?

6. Kajka bě wuhrjebana tulpa?

7. Twor z werba substantiw!

swarjeć • rozumić • bydlić • so poćić • myslić

strona 49–60

1. Napisaj sadu pravje z wotpowědnymi mjezotami!

MUCHAJESOTAKHŁUPJEZADŹERŹAŁA,ZOJESOJEDNAKWĚTKAPOWALIŁAAHORNCSOROZBIŁ.

2. Kak so Janje poradzi, Rifka w kuchni popadnyć?

3. Čehodla nochcyše Rifko z awtom sobu jěć?

4. Kotry wosebity dzeń Rifko dožiwi?

5. Zasadź falowace słowa!

so • sej • ceńku • kóždemu • mi • ze • rjanu

Nětkole poda _____ ruku. Tón mały _____ ke mni čapny a _____ packu potřase.

Wón smědžeše _____ přeni něšto _____ štoma šćipnyć.

Dóstach _____ dołhu, ale bohužel _____ kołbasku.

6. Wupisaj tři substantiwy a twor mnohotu!

7. Namakaj na stronje 58 Rifkowe činitosće!

8. Kajki wuhlada so Rifko w špihelu?

9. Namoluj dakla Rifka!

strona 60–69

1. Namakaj z teksta k substantiwam prawy adjektiv!

_____ łuka, _____ trawa, _____ woda,

_____ krosno, _____ woda

2. Wopisaj, kak so Rifko na zamjerznjenym haće čuješe!

3. Kak dožiwi Rifko přeni sněh? Wotpisaj štyri sady!

Hdyž jónu za nimi hladach,

4. Jako Jana widži, kak so sněži, praji přisłowo:

„ _____ .”

5. Namakaj štyri druhe wurazy za „so deščować”!

6. Kajku wosebitu papjerku bě Rifko zežrał?

strona 70–80

1. Što dokonja Rifko w lěsu hižo dokładnje rozeznawać?

2. Wopisaj psa Lawdana!

3. Kak Rifko ze zahrody čekny?

4. Čehodla ma liška jenož hišće lěwe wucho?

5. Wotpisaj wotrězk wo tym, kak so Rifko w lěsu zabłudži!

6. Jana a Ambrož namakaštaj Rifka, ale čehodla bě wón zrudny?

7. Kak pokaza Rifko, zo je zaso zbožowny?
